

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Unsko-sanski kanton
OPĆINA BUŽIM
OPĆINSKI NAČELNIK

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Una-Sana canton
MUNICIPALITY OF BUŽIM
MUNICIPALITY MAYOR

Broj: 02-04-435-1 /24
Bužim dana, 07.02.2024. godine.

OPĆINA BUŽIM
Služba: 02/1,02/2,02/3,02/4,02/5

PREDMET: Smjernice za trogodišnje planiranje rada Općinskog organa uprave općine Bužim za period 2025. – 2027. godina.
dostavlja se,-

U prilogu dostavljamo Vam Smjernice za trogodišnje planiranje rada Općinskog organa uprave općine Bužim za period 2025. – 2027. godina.

S poštovanjem.

Обрадивач: Nanić Asmira
Krupić Senad

Dostavljeno:

- Službe općinskog organa uprave općine Bužim, x5
- JU Centar za kulturu sport i informisanje Bužim
- JU Centar za socijalni rad Bužim
- Općinsko pravobranilaštvo
- ③ Web stranica općine Bužim
- Sekretar JURA
- a/a

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Unsko-sanski kanton

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Una-Sana canton

OPĆINA BUŽIM
OPĆINSKI NAČELNIK

MUNICIPALITY OF BUŽIM
MUNICIPALITY MAYOR

Bužim ul.505.Vbbr.26 fax.++ 387 37 410031 tel.++ 387 37 419513 e-mail: opcbuzim@bih.net.ba

Broj: 02-04-435/24

Bužim dana, 07.02. 2024. godine

Smjernice za trogodišnje planiranje rada
Općinskog organa uprave općine Bužim
za period 2025. – 2027. godina

Januar 2024. godine

1. Uvod

Izrada Smjernica za trogodišnje planiranje rada Općinskog organa uprave Općine Bužim za period 2025.-2027. godine (u daljem tekstu: Smjernice) obaveza je u skladu sa članom 10. Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 74/19 i 2/21) (u daljem tekstu: Uredba).

Smjernice predstavljaju osnovu za planiranje rada Općinskog organa uprave u naredne tri godine, kako bi se na adekvatan način obuhvatili razvojni prioriteti koji su definirani Strategijom razvoja općine Bužim za period 2021.-2027. godina, okvirom za implementaciju ciljeva održivog razvoja u BiH i drugim relevantnim dokumentima. Smjernice imaju za cilj da potenciraju ključne aktivnosti koje je neophodno poduzeti u narednom planskom ciklusu, a koje imaju sinergijski efekat za više oblasti društveno-ekonomskog života.

Uredbom su propisani minimalni elementi Smjernica, a iste se izrađuju svake godine za period od tri godine (1+2) i pripremaju se u skladu sa strateškim dokumentima Općine Bužim. Pored toga što predstavljaju usmjerenje za budući rad organa uprave, Smjernice služe i ostalim zainteresiranim stranama (vaninstitucionalnim akterima) kao vodilja za planiranje i implementaciju konkretnih projekata i aktivnosti u narednom trogodišnjem periodu.

2. Kratak osvrt na opšti razvojni kontekst Općine Bužim uključujući izazove i rizike

Općina Bužim je prema indeksu razvijenosti u 2021. godini rangirana kao 71. (sedamdeset prva) od 79 (sedamdeset devet) u F BiH, dok je 2020 godine bila 70-a što je pad za jedno mjesto, dok su većina općina sa područja kantona prema istom indeksu svrstane u četvrtu grupu razvijenosti lokalnih zajednica u F BiH, osim grada Bihća koji se nalazi u trećoj grupi.

Općina Bužim zauzima površinu od 129 km². Prema rezultatima popisa stanovništva iz 2013. godine općina Bužim ima 19.240 stanovnika (6. u USK). Bužim je jedna od rijetkih općina na području Unsko-sanskog kantona i Federacije BiH koja je do 2021 godine imala konstantan pozitivan prirodni priraštaj dok je u 2021 godini po prvi put imala negativan priraštaj. Učešće radno sposobnog stanovništva je relativno visoko, 73,2% i svakako da predstavlja važnu komparativnu prednost općine.

Uprkos tome, ukupan broj stanovnika blago opada iz godine u godinu što je posljedica sve izraženijih migracija, naročito radno sposobnog stanovništva koje napušta općinu Bužim i odlazi u veće centre radi školovanja ili u inostranstvo u potrazi za poslom. Negativan migracijski saldo, kao i trend smanjenja prirodnog priraštaja i starenje stanovništva, može dugoročno imati negativan uticaj na razvoj lokalne zajednice, zbog čega je neophodno unaprijediti uslove za ekonomske aktivnosti i zapošljavanje, kako bi se smanjio odliv posebno mladih stanovnika.

Istovremeno sa sve izraženijim migracionim kretanjima otvaraju se mogućnosti za povezivanje sa dijasporom. Potencijali dijaspore, posebno za podršku privrednom razvoju općine, jos uvijek nisu dovoljno iskorišteni, te je potrebno nastaviti njegovati odnose sa dijasporom i izgrađivati direktnije veze za šta je preduslov formiranje baze podataka o dijaspori općine Bužim.

a) PREGLED STANJA KRETANJA EKONOMIJE

U strukturi lokalne ekonomije na području općine Bužim najviše učestvuju trgovina, uslužne djelatnosti i prerađivačka industrija. Posmatrani pokazatelji koji se odnose na broj poslovnih subjekata, ostvarene poreske prihode i vanjsko-trgovinsku razmjenu, pokazuju rast u odnosu na period iz 2020. godine. Iako je saldo vanjsko-trgovinske razmjene konstantno pozitivan i ukazuje na izvozni potencijal, mahom je zasnovan na eksploataciji prirodnih resursa i plasmanu proizvoda sa vrlo malim stepenom dodatne vrijednosti (eksploatacija šumskih plodova, mangana i dolomita).

Strateški posmatrano, poljoprivreda i dalje ima veliki značaj za lokalnu ekonomiju jer većina stanovništva generiše osnovne ili dodatne prihode po osnovu poljoprivrede. Imajući u vidu usitnjenost posjeda i činjenicu da su zastupljene male farme, posebnu pažnju treba obratiti na male proizvođače koji nemaju mogućnost korištenja poticaja zbog čega je neophodno raditi na njihovom uvezivanju u postojeće lance vrijednosti i organiziranju zajedničkog nastupa na tržištu, posebno u povrtlarstvu i voćarstvu. U govedarstvu koje je najviše zastupljeno, potrebno je razvijati i poticati, ne samo proizvodnju mlijeka, već i proizvodnju mesa kroz moderniziranje postojećih mini farmi i uspostavljanje malih proizvodnih sistema „krava-tele“ i ostvarivanja veće završne težine grla.

Kada su u pitanju prirodni, prostorni i drugi resursi, njima treba upravljati na način koji omogućava izraženije efekte na ekonomski razvoj i zapošljavanje, istovremeno vodeći računa o očuvanju životne sredine. Potrebno je postepeno napuštati principe monofunkcionalnih radnih zona i pretvarati ih u polifunkcionalne (primjer radne zone u Varoškoj Rijeci), odnosno reaktiviranje infrastrukturnih kapaciteta nekadašnjih državnih preduzeća čije nekorištenje ubrzano uništava njihovu vrijednost.

Također, postoje velike mogućnosti za razvoj (ruralnog) turizma na području općine, kroz integralan pristup i povezivanje djelatnosti turizma, poljoprivrede i tradicijskih obrta, u jedinstvenu ponudu kroz koju mogu oživjeti ruralna područja općine čime bi se smanjila stopa nezaposlenosti.

Na pokazatelje i trendove u oblasti ekonomskog razvoja na području općine Bužim značajan utjecaj imala je COVID 19 pandemija u 2020. i 2021. godini, koja je doprinijela padu privredne djelatnosti, povećanja broja nezaposlenih, smanjen broj turista, dok su poljoprivredni proizvođači pretrpjeli velike štete, te će u narednom periodu biti od ključne važnosti pružiti podršku oporavku i razvoju privrede na području općine.

b) PREGLED STANJA I KRETANJA NA TRŽIŠTU RADA

Iako je u proteklom periodu došlo do blagog poboljšanja najvažnijih pokazatelja tržišta rada, Općina Bužim se konstantno suočava sa problemom visoke nezaposlenosti a smanjenje dugoročne nezaposlenosti, kao i nezaposlenosti žena, nameće se kao prioritet za naredni period.

Zbog toga je snažnijom promocijom investicionih potencijala općine i aktivnim politikama zapošljavanja potrebno pažnju usmjeriti na kreiranje radnih mjesta koja nude mogućnost zapošljavanja žena, kao i na podizanje općeg nivoa plata koje su trenutno ispod prosjeka u odnosu na druge općine Unsko-sanskog kantona i

Federacije BiH. To su svakako dvije najvažnije pretpostavke za zaustavljanje negativnih trendova kada je u pitanju odliv radne snage i zapošljavanje u inostranstvu.

Imajući u vidu nepovoljnu kvalifikacionu strukturu nezaposlenih potrebno je istovremeno raditi i na kvalitetu ponude radne snage pri čemu fokus treba biti na programima prekvalifikacije, dokvalifikacije i stručnog osposobljavanja.

c) PREGLED STANJA I KRETANJA U OBLASTI DRUŠTVENOG RAZVOJA

U sferi zdravstvene zaštite dugoročno problem može predstavljati nedovoljan broj medicinskog osoblja, ljekara i tehničara. Također, u prethodnom periodu došlo je do naglog porasta broja smrtnih slučajeva zbog bolesti krvotoka i tumora. To nameće imperativ preventivnog djelovanja i dodatnog promovisanja zdravih stilova života, naročito ugroženih grupa.

Također, ranjivost zdravstvenog sektora je posebno podcrtala pandemija COVID 19, koja je iscrpila dostupne ljudske potencijale u zdravstvenim ustanovama te u potpunosti popunila kapacitete dostupnih zdravstvenih ustanova i blokirala pružanje kvalitetnih zdravstvenih usluga.

U narednom periodu neophodno je izraditi socijalnu kartu stanovnika, kako bi se identifikovale osobe koje su realno u stanju socijalne potrebe, da bi se izbjegle određene zloupotrebe prava na pomoć i ostvarivanje prava iz više izvora. Postoji potreba za uspostavljanjem centra za djecu bez roditeljskog staranja, kao i podrška subvencioniranju troškova prevoza za učenike, te potreba podrške za inkluzivnu nastavu za djecu sa poteškoćama u razvoju.

U oblasti kulture i sporta potrebna su dodatna ulaganja u infrastrukturu i kreiranje novih sportskih i kulturnih sadržaja. Kada je sport u pitanju potrebno je staviti akcenat i na rekreativni sport i kroz integralan pristup osigurati istovremeno djelovanje i u pravcu promocije zdravih stilova života. U oblasti kulture neophodno je obogatiti sadržaje u okviru postojećih manifestacija te iskoristiti potencijale bogate kulturno-historijske tradicije u svrhu promocije turizma.

Kapaciteti većine nevladinih organizacija koje djeluju na području općine su relativno skromni, posebno kada se radi i kadrovskim i tehničkim preduslovima za implementaciju značajnijih projekata. Zbog toga se kao ključna potreba u narednom periodu ističe unapređenje kapaciteta lokalnih organizacija civilnog društva kako bi se bolje iskoristili potencijali saradnje javnog i civilnog sektora te obezbijedili dodatni izvori finansiranja za razvojne projekte na području općine.

Sigurnost građana na području općine Bužim- sagledavajući indikatore ranijeg perioda koji se ogledaju kroz stanje kriminaliteta, javnog reda i mira, sigurnosti saobraćaja i ostalih sigurnosnih događaja, može se ocijeniti kao dobra.

STANJE JAVNE INFRASTRUKTURE I JAVNIH USLUGA

Kada je u pitanju javna infrastruktura u narednom periodu očekuje se nastavak ulaganja u putnu infrastrukturu – rekonstrukciju i modernizaciju putne mreže. Isto tako, za naredni period planira se i postavljanje javne rasvjete sa oko 180 novih rasvjetnih

tijela postojećim AB stubovima, a odnosi se na rasvjetu postavljenu uz lokalne i regionalne puteve.

Po pitanju vodosnabdijevanja potrebno je proširiti vodovodnu mrežu kako bi se povećao procenat stanovništva koji ima pristup kontrolisanim izvorima vode. To između ostalog podrazumijeva nastavak izgradnje sekundarne mreže i rezervoara Konjodor - PIVNICE, te vodovoda Jusufovići, sa kojeg se vodom snabdijevaju MZ Jusufovići i MZ Elkasova Rijeka.

Kanalizacionim sistemom potrebno je obuhvatiti urbani dio Bužima koji je trenutno najugroženiji po tom pitanju, pri čemu bi prioritet trebala biti izgradnja disperzionog kanalizacionog sistema sa prečistačem na lokaciji Stari Grad Bužim.

U pogledu pružanja javnih usluga od strane općinske administracije, potrebno je dodatno raditi na unapređenju efikasnosti i većem procentu rješavanja predmeta zbog čega su neophodna ulaganja u tehničke i kadrovske kapacitete službi. Također, u narednom periodu potrebno je nastaviti sa praksom redovnog ispitivanja zadovoljstva građana uslugama općinske administracije JU i JP kojima je osnivač općina.

d) ZAŠTITA OKOLIŠA/ŽIVOTNE SREDINE UKLJUČUJUĆI SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA/NESREĆA

Problem trajnog zbrinjavanja otpada jedan je od najozbiljnijih kada je u pitanju očuvanje i zaštita okoliša u općini Bužim, dok su pitanja zagađenosti zraka, vodotoka i zemljišta zbilja minimalne. Kako bi se spriječilo odlaganje na divljim deponijama te nastajanje novih, potrebno je proširiti obuhvat uslugom organizovanog zbrinjavanja otpada i istovremeno uvesti stalni nadzor i kontrolu slučajeva nepropisnog odlaganja otpada. Dugoročno rješenje svakako treba tražiti kroz projekte međupćinske saradnje i regionalnu koordinaciju aktivnosti, te kroz selekciju i prodaju selektiranog otpada gdje bi selekciju vršila domaćinstva uz distribuirane prese od strane bilo Općine ili komunalnog preduzeća.

Po pitanju energetske efikasnosti potrebno je u skladu sa izrađenim Akcionim planom održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama (SECAP) nastaviti sa aktivnostima na smanjenju stakleničkih gasova naročito u sektorima energetske potrošnje kao što su zgradarstvo, javna rasvjeta i saobraćaj.

Kada su u pitanju rizici od prirodnih i drugih opasnosti, najveću pažnju treba posvetiti zaštiti od poplava, klizišta i požara. Imajući u vidu da stanje protiv požarne zaštite na području općine Bužim nije na zadovoljavajućem nivou, zbog nepopunjenosti kvalifikacione strukture, nedovoljnog broja uposlenih vatrogasaca, i nedostatka adekvatne vatrogasne opreme, u narednom periodu planira se nastavak izgradnje i završetka namjenskog objekta civilne zaštite u kojem sklopu će biti i Vatrogasni dom za smještaj opreme i kompletnih struktura civilne zaštite.

Ostali rizici uključuju potencijalnu izgradnju odlagališta radioaktivnog otpada na području Trgovske gore u Hrvatskoj, koja je u neposrednoj blizini općine Bužim. Radi se o međudržavnom pitanju gdje predstavnici pograničnih općina iz BiH i Unsko-sanskog kantona trebaju biti aktivno uključeni. Također, globalni rizici poput migrantske krize i pandemije koji su zahvatili i BiH su pitanja za koja je neophodno tražiti adekvatna rješenja u zajedničkoj saradnji sa višim nivoima vlasti.

PRIORITETI DJELOVANJA OPĆINSKOG NAČELNIKA U 2025. GODINI

Prioritetni ciljevi rada i djelovanja Općinskog načelnika kao izvršnog organa vlasti u jedinici lokalne samouprave i Rukovodioca Općinskog organa uprave u narednom periodu, uključujući kalendarsku 2025. godinu kao period na koji se odnosi ovaj Plan/Program obuhvataju:

- 1) Privredni razvoj lokalne zajednice uz stvaranje ambijenta za bolji život svih građana i jednake prilike i mogućnosti za sve;
- 2) Unaprijediti održivost poljoprivrednih gazdinstava i povećati prihode u poljoprivredi kroz subvencije u poljoprivredi i subvencije za veterinarstvo za povećanje mliječnih grla, povećanje proizvodnje mlijeka, kao i povećanje plasteničke proizvodnje na području općine Bužim.
- 3) Uspostavljanje održivog korištenja poljoprivrednog zemljišta i prirodnih poljoprivrednih resursa kroz učešće općine na sajmovima osigurati poljoprivrednim proizvođačima sa područja općine plasman njihovih proizvoda, te održati saradnju sa poljoprivrednim zavodom USK i Ministarstvima poljoprivrede FBiH i USK-a kroz sufinansiranje i subvencioniranje poljoprivrednih proizvođača;
- 4) Unaprijediti održivost postojećih obrta i podsticanje za otvaranje novih kroz podršku u vidu novčanih podsticaja i podrška obrtnicima u pripremi dokumentacije za korištenje dostupnih finansijskih izvora finansiranja;
- 5) Razvoj turizma uz korištenje i maksimalno valorizovanje postojećih potencijala koji nisu ili su djelimično iskorišteni;
- 6) Promocija turističke i kulturne ponude općine Bužim planiranjem i održavanjem manifestacija na području općine Bužim;
- 7) Unapređenje turističke infrastrukture općine Bužim nastaviti sa realizacijom projektnih aktivnosti na istraživačko i konzervatorsko-restauratorskih radova i radova na tekućem održavanju Starog grada Bužim;
- 8) Uvezivanje smještajnih kapaciteta na teritoriji općine u funkciji razvoja cjelokupne turističke ponude kroz Subvencije za poticaj i razvoj poduzetništva seoskog turizma;
- 9) Unapređenje poslovne infrastrukture i promocija općine za privlačenje novih investicija kroz izgradnju nove i unapređenje postojeće infrastrukture;
- 10) Osiguranje socijalne sigurnosti i stabilnosti za sve građane općine;
- 11) Zaustavljanje odlaska mladih i porodica sa djecom sa područja općine;
- 12) Razvoj komunalne infrastrukture (osiguranje kontinuiranog snabdijevanja pitkom vodom građana i privrede, završetak asfaltiranja svih lokalnih puteva u mjesnim zajednicama);
- 13) Uređenja i izgradnja gradske pijace u skladu sa potrebama općine;
- 14) Stvaranje uslova za razvoj i ekspanziju privatnog poduzetništva uključujući i smanjenje parafiskalnih nameta;
- 15) Osiguranje da sve usluge zdravstvenog sistema iz domena primarne zdravstvene zaštite budu blagovremeno dostupne svim korisnicima;
- 16) Strateško određivanje pravaca djelovanja u oblasti sporta kao jednog od najvažnijih prezentatora svake lokalne zajednice;
- 17) Promjena odnosa prema kulturi i kulturnoj baštini u smislu značajnog unaprjeđenja rada ustanova kulture čiji je osnivač općina;

- 18) U pogledu ljudskih resursa u općinskom organu uprave, prioritet je kadrovsko jačanje i osnaživanja zapošljavanja mladih i stručnih uposlenika, prevashodno službenika, posebno onih usmjerenja koja su neophodna za rad organa uprave te pretvaranje općinske administracije u istinski servis građana i privrede. U vezi s tim je planirana kontinuirana obuka i stručno usavršavanje postojećih uposlenika u cilju boljeg i efikasnijeg obavljanja poslova i zadataka;
- 19) U pogledu funkcionisanja javnih ustanova i javnih preduzeća čiji je osnivač općina, strateški cilj je obezbjeđivanje funkcioniranja i organizacije javnih ustanova i javnih preduzeća na način da u potpunosti i na pravi način zadovoljavaju potrebe građana i lokalne zajednice u segmentima i oblastima za koje su osnovani;
- 20) Predviđet će se i adekvatni načini pomoći javnim ustanovama koje djeluju na području općine a čiji osnivač nije općina, prevashodno osnovnim i Srednjoj mješovitoj školi;
- 21) Kada je u pitanju način rada i funkcioniranja mjesnih zajednica na području općine, one trebaju putem svojih organa preuzeti ulogu koja im pripada shodno Zakonu o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i Statutu općine uz koordinaciju i pomoć resorne općinske Službe u čijoj je nadležnosti rad sa mjesnim zajednicama;
- 22) Kako je prethodno naznačeno, kapitalni projekti, uključujući i one koje su pojedinačno vezani za određenu mjesnu zajednicu ili više njih, mjesnim zajednicama realizovat će se transparentno u skladu sa Planom kapitalnih projekata/investicija u okviru Plana javnih investicija za naredni period;
- 23) Poseban fokus bit će usmjeren na pomoć i rad sa nevladinim sektorom (udruženjima, savezima i sl.) sa naglaskom na ona udruženja koja nude konkretne programe koji su od interesa i značaja za lokalnu zajednicu, uključujući posebno udruženja koja podstiču rad i aktivizam mladih osoba. Udruženja koja okupljaju pripadnike boračke populacije imat će punu podršku u svom radu;
- 24) Svim roditeljima novorođenčadi sa područja općine bit će iz Budžeta općine obezbjeđena novčana naknada za rođenje djeteta kao i svim roditeljima prvačića prilikom polaska u školu a predviđet će se i realizovati i druge mjere u cilju povećanja nataliteta i zadržavanja mladih i porodica sa djecom na području općine;
- 25) Za učenike osnovnih i srednjih škola kao i za studente sa područja općine obezbijedit će se novčana sredstva u budžetu općine u svrhu stipendiranja;
- 26) Svim osobama sa područja općine koja iskažu potrebu za stručnim osposobljavanjem za samostalan rad nakon završenog fakulteta, bit će od strane općine omogućeno da isti obave tokom cijele godine, uz obezbjeđivanje odgovarajuće novčane naknade iz budžeta općine za te potrebe;
- 27) Kroz realizaciju Plana/Programa rada nastojat će se da javnost na različite načine bude transparentno, pravovremeno i potpuno informirana o svim realizovanim aktivnostima Općinskog načelnika i općinskih službi, kako putem medija tako i kroz ažuriranje službene web stranice općine Bužim, te na druge adekvatne načine.

- 28) Unapređenje suradnje sa dijasporom općina Bužim planira stvoriti priliku za umrežavanje, trgovanje, investiranje i time povećati udio novih investicija i broj novoosnovanih privrednih subjekata.
- 29) U cilju Agende 2030 čiji potpisnik je BiH i Općina Bužim neophodno je raditi kontinuirano na unapređenju sistema upravljanja razvojem i implementaciji okvira za realizaciju ciljeva održivog razvoja, jačanja međusektorskih veza kroz poticanje participatornog pristupa i vođenja brige o najranjivijim kategorijama stanovništva u Općini Bužim.
- 30) U cilju sprečavanja novih i smanjenja postojećih rizika od prirodnih katastrofa i nesreća raditi na izradi integriranih institucionalnih mjera koje sprečavaju i smanjuju izloženost opasnosti i ranjivosti na katastrofe, te povećanju spremnosti za odgovor i oporavak mogućih katastrofa i nesreća, a time jačaju i otpornost na iste putem jačanja ljudskih kapaciteta kroz različite programe obuka i edukacija te nabavke opreme i uvezivanje općinskih sa kantonalnim predstavnicima Civilne zaštite kroz sistemski uvezane mehanizme.

3. Strateški pravci razvoja općine Bužim

Općinski načelnik je usvajanjem Strategije razvoja općine Bužim za period 2021.-2027. godina definirao i uskladio razvojne pravce i prioritete općine Bužim sa ključnim nacionalnim i međunarodnim razvojnim dokumentima. Uspješnost razvoja općine Bužim mjeriti će se sposobnošću da se prevladaju uočene slabosti i prijetnje bržem rastu, ali isto tako i da se iskoriste razvojni potencijali koji nesumnjivo postoje. U tom smislu predložena su sljedeća strateška i dugoročna opredjeljenja općine Bužim, odnosno **strateški fokusi**:

1. Održiv ekonomski razvoj na pravcu zelene tranzicije i digitalne transformacije;
2. Razvoj inkluzivnog, prosperitetnog i modernog društvenog sektora;
3. Resursno efikasan i održiv infrastrukturni i prostorni razvoj u funkciji zaštite ekoliša;
4. Efikasna javna administracija u funkciji unapređenja kvaliteta života građana i privlačenja investicija u svim aspektima razvoja;
5. Digitalizacija ekonomije i javnih usluga;

Vizija razvoja predstavlja težnju, dugoročnu namjeru, pravac djelovanja i poželjno stanje budućnosti te je predstavljena kao:

MALI GRAD U OČUVANOJ PRIRODI SA DEFINISANOM URBANOM INFRASTRUKTUROM, ADMINISTRATIVNIM CENTROM I RAZVOJNOM INTERAKTIVNOM KOMUNIKACIJOM SA GRADSKIM ZALEĐEM I SELIMA, TE POSLOVNOM ZONOM I MREŽOM PRIVREDNIH SUBJEKATA U FUNKCIJI ZADOVOLJAVANJA MATERIJALNIH I DUHOVNIH POTREBA NAŠIH GRAĐANA!

Ostvarenje razvojne vizije realizovati će se kroz tri strateška cilja:

1. Unaprijediti tržišnu orijentaciju privrede uz racionalno korištenje resursa
2. Poboljšati kvalitet života u lokalnoj zajednici
3. Smanjiti negativne uticaje na okoliš zaštititi prirodne resurse i stanovništvo

Stepen realizacije definisanih strateških ciljeva će se mjeriti kroz set **indikatora** uticaja definiranih Strategijom razvoja do 2027. godine koji obuhvataju ekonomski razvoj, društveni razvoj, te održiv infrastrukturni razvoj.

Stepen ekonomskog, društvenog i infrastrukturnog razvoja općine Bužim u periodu od 2021 - 2027. godine će se mjeriti kroz sljedeće indikatore:

Indikatori (uticaja) realizacije strateških ciljeva općine Bužim

STRATEŠKI CILJ (SC)	Indikator (uticaja)	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2027.)
1. Unaprijediti tržišnu orijentaciju privrede uz racionalno korištenje resursa	Ukupan broj zaposlenih	1.449	1.650
	Ukupan broj nezaposlenih	3.477	< 3.000
	Ostvareni poreski prihodi po glavi stanovnika u KM	44 KM	> 50 KM
	Saldo robne razmjene – u milionima KM	4,8	5,3
STRATEŠKI CILJ (SC)	Indikator (uticaja)	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2027.)
2. Poboljšati kvalitet života u lokalnoj zajednici	Udio radno sposobnog stanovništva, %	73,2	>75
	Stepen razvijenosti općine na nivou FBiH – rang i kategorija	70 (V)	< 60 (IV)
	Stepen zadovoljstva građana kvalitetom javnih i komunalnih usluga - % ispitanih	-	>75%

STRATEŠKI CILJ (SC)	Indikator (uticaja)	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2027.)
3.			
Smanjiti negativne uticaje na okoliš i zaštititi prirodne resurse i stanovništvo	Udio komunalnog otpada koji se prikuplja i odlaže na organizovan način, %	73	>85
	Godišnja emisija CO ₂ (ukupni kontrolni inventar na osnovu SECAP analize – polazni podaci za 2020. godinu)	10.587 tCO ₂	8.700 tCO ₂
	Procijenjena materijalna šteta na imovini uslijed požara i drugih nepogoda	550.000	< 400.000

Sve službe općinskog organa uprave su obavezne da prethodno definisane Smjernice uključe u svoje programe rada kako bi isti bili implementirani u narednom periodu i kako bi isti bili adekvatno podržani budžetom.

Proces monitoringa implementacije navedenih aktivnosti i izvještavanja će se obavljati u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u F BiH, kao i Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH.

Obrađivač: Nanić Asmira

Krupić Senad

Dostavljeno:

- Službe općinskog organa uprave općine Bužim, x5
- Javne ustanove kojim je osnivač općina x2
- Općinsko pravobranilaštvo
- Web stranica općine Bužim
- Sekretar JURA
- a/a

